

Opis dotyczący instrumentów finansowych oraz ryzyk związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe w HSBC France (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce

W związku z implementacją do polskiego systemu prawnego dyrektywy Unii Europejskiej dotyczącej MiFID, przekazujemy Państwu niniejszy opis ryzyk związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe w HSBC France (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce.

Niniejszy opis zawiera informacje dotyczące instrumentów finansowych łącznie z opisem ich istoty oraz wskazaniem ryzyk związanych z danym instrumentem finansowym. Niniejszy opis jest przekazywany, aby umożliwić Państwu zrozumienie istoty i ryzyka związanego z usługą i konkretnym rodzajem oferowanych instrumentów finansowych a następnie podjęcie świadomej decyzji inwestycyjnej.

Niniejszy opis nie obejmuje wszystkich rodzajów ryzyka i innych istotnych aspektów instrumentów finansowych. Nie należy zawierać transakcji w zakresie danych produktów, nie rozumiejąc ich charakteru oraz skali narażenia na ryzyko i potencjalne straty. Niektóre strategie opcyjne, takie jak 'spread' lub 'straddle' mogą być równie ryzykowne jak zajęcie pozycji „długiej” lub „krótkiej”.

Instrumenty pochodne mogą być wykorzystywane do zarządzania ryzykiem inwestycyjnym, niemniej jednak niektóre z tych produktów mogą być nieodpowiednie dla niektórych klientów. Różne instrumenty finansowe wiążą się z różnymi poziomami narażenia na ryzyko i podejmując decyzję o zawarciu transakcji w zakresie określonych instrumentów finansowych należy mieć na uwadze poniższe:

1. Transakcja natychmiastowej wymiany walutowej (spot)

Natychmiastowa wymiana walutowa

Kontrakt natychmiastowy (spot) stanowi wiążące zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży określonej kwoty waluty obcej po obecnym kursie rynkowym, zwykle do rozliczenia w ciągu dwóch dni roboczych.

Cel

Spółki uczestniczące w handlu międzynarodowym mogą znaleźć się w sytuacji, w której dokonują płatności lub otrzymują płatności w walucie obcej. Kontrakt spot umożliwia spółce zakup lub sprzedaż waluty obcej w dniu, w którym chce przeprowadzić transakcję. Transakcja spot zostanie rozliczona (innymi słowy, nastąpi fizyczna wymiana walut) w ciągu dwóch dni roboczych od momentu zawarcia transakcji. Różnica pomiędzy datą transakcji i rozliczenia odzwierciedla zarówno konieczność zorganizowania przelewu środków, jak i różnicę czasową pomiędzy zaangażowanymi centrami walutowymi. Czasami standardowa data rozliczenia może być inna niż dwa dni robocze, w zależności od pary walutowej, która jest podstawą transakcji.

Ryzyka

Prognozowanie zmian kursów walutowych jest niezmiernie trudne. Wykorzystywanie przez spółkę wyłącznie rynku spot do zabezpieczenia przepływów walutowych może być strategią wysokiego ryzyka, gdyż kursy walutowe mogą ulegać istotnym zmianom w krótkim okresie czasu. Na przykład, jeżeli spółka składa zamówienie na dostawy surowców z zagranicy do zapłaty w ciągu trzech miesięcy i wykorzystuje rynek spot do zapłaty za fakturę w terminie płatności, może ponieść znaczne straty, jeżeli kursy walutowe zmienią się na niekorzyść.

2. Walutowe kontrakty terminowe Forward

Walutowy kontrakt terminowy Forward (kontrakt terminowy lub Forward) stanowi wiążące zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży określonej kwoty waluty obcej po ustalonym wcześniej kursie, w określonej przyszłej dacie

Cel

Kontrakt terminowy jest najprostszą metodą ograniczania ryzyka walutowego, gdyż ustala on sztywny kurs walutowy. Strategia ta pozwala na przewycięzenie problemów, które można napotkać przy imporcie lub eksporcie w walucie obcej, gdyż umożliwia ustalenie budżetu według znanego kursu walutowego. Cena kontraktu terminowego jest oparta na kursie spot w momencie zawierania transakcji, z korektą stanowiącą różnicę pomiędzy oprocentowaniem dwóch walut objętych transakcją.

Ryzyka

- Kontrakt terminowy stanowi zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży określonej kwoty waluty obcej w określonej wcześniej dacie po określonym wcześniej kursie. Nawet w przypadku zmiany potrzeb spółki w okresie kontraktu terminowego, nadal pozostaje obowiązek zrealizowania transakcji w przyszłej dacie po uzgodnionym kursie.
- Kontrakt terminowy zobowiązuje spółkę do zawarcia transakcji po określonym kursie – nie można skorzystać z pozytywnej zmiany kursu walutowego w okresie pomiędzy zawarciem kontraktu i rozliczeniem transakcji.
- Oznacza to, że w trakcie trwania transakcji spółka może być narażona na zmiany związane z bieżącą wyceną transakcji (zyski lub straty), które mogą mieć wpływ na rachunek zysków i strat spółki.

3. Walutowe instrumenty pochodne (opcje walutowe)

Opcja walutowa jest finansowym instrumentem pochodnym, który daje nabywcy prawo, ale nie stanowi zobowiązania do zakupu jednej waluty w zamian za inną walutę po określonym wcześniej kursie w określonej przyszłej dacie. Za nabycie takiego prawa nabywca opcji płaci wystawcy premię.

Cel

Opcja walutowa jest jedną z najbardziej efektywnych metod ograniczania ryzyka walutowego, gdyż z jednej strony pozwala ustalić żądany poziom zabezpieczenia a z drugiej określić jego całkowite koszty. Rozwiązanie to pozwala na przewycięzenie problemów, które można napotkać przy imporcie lub eksporcie w walucie obcej, ponieważ umożliwia ustalenie budżetu według znanego kursu walutowego. Cena opcji walutowej jest oparta na kursie spot w momencie zawierania transakcji, korekcie stanowiącej różnicę pomiędzy oprocentowaniem dwóch walut objętych transakcją, długości kontraktu i prawdopodobieństwa jego wykonania w momencie zawarcia.

Ryzyka

- Kupno opcji wiąże się z mniejszym ryzykiem niż sprzedaż opcji, ponieważ w przypadku korzystnej zmiany kursu walutowego można pozwolić wygasnąć opcji a maksymalna strata ogranicza się do zapłaconej premii.
- W przypadku wystawienia opcji powstaje znacznie większe ryzyko niż w przypadku kupna opcji. Poprzez wystawienie opcji wystawca akceptuje zobowiązanie prawne do kupna lub sprzedaży waluty (w zależności od rodzaju opcji), na żądanie nabywcy do wykonania opcji, niezależnie od wielkości odchylenia kursu rynkowego od kursu wykonania opcji.
- Opcje mogą być łączone w strategię o różnym profilu wypłaty. Prawa i obowiązki wynikające z nabycia strategii opcyjnej będą przedmiotem indywidualnej analizy każdorazowo przed zawarciem transakcji.

4. Swap procentowy (Interest Rate Swap)

Swap procentowy jest dwustronną zamianą strumienia odsetek opartego na zmiennej stopie procentowej na strumień odsetek opartych na stałej stopie procentowej, lub odwrotnie, w ustalonych okresach rozliczeniowych.

Swap procentowy może występować w wielu odmianach. Najbardziej popularnymi są:

- Swap bazowy – gdzie zamianie podlegają płatności ze zmiennej stopy na inną zmienną stopę procentową (np: 3m WIBOR na 6m WIBOR)
- Swap walutowo-procentowy polegający na zamianie strumieni odsetkowych w dwóch różnych walutach.

Cel

Spółka, która zaciąga kredyt oparty na zmiennej stopie procentowej może ponosić dodatkowe koszty w przypadku wzrostu stóp procentowych na rynku. Spółka może wyeliminować to ryzyko poprzez zawarcie transakcji swapa procentowego. Transakcja swap jest niezależna od kredytu bazowego – spółka może zawrzeć transakcję swap celem ochrony zadłużenia zaciągniętego w innej instytucji finansowej. Rozliczenie transakcji następuje przez wypłatę kwoty rozliczenia, która ustalana jest jako różnica między stałą i określoną zmienną stopą procentową w danym okresie rozliczeniowym.

Ryzyka

- Jeżeli spółka będzie chciała spłacić kredyt przed jego oryginalnym terminem zapadalności, ze wcześniejszym zamknięciem swapa mogą wiązać się dodatkowe koszty uzależnione od obowiązujących stóp rynkowych.
- W przypadku obniżenia się stóp procentowych spółka będzie miała obowiązek zapłaty uzgodnionej stopy stałej, która może być wyższa niż obowiązująca w tym czasie stopa zmienna.
- W przypadku swapa walutowo-procentowego bez ustalonej początkowej i końcowej wymiany kapitału może dodatkowo wystąpić ryzyko walutowe.

5. Opcje procentowe Cap i Floor

Opcja procentowa Cap lub Floor jest finansowym instrumentem pochodnym, który daje nabywcy prawo, ale nie stanowi zobowiązania do zamiany strumienia odsetek po określonej wcześniej stopie procentowej, w określonych przyszłych datach. Za nabycie takiego prawa nabywca opcji płaci wystawcy premię.

Cel

Spółka, która zaciąga kredyt oparty na zmiennej stopie procentowej może ponosić dodatkowe koszty w przypadku wzrostu stóp procentowych na rynku. Spółka może wyeliminować to ryzyko poprzez zakup opcji procentowej Cap. Dzięki temu spółka uzyskuje ustalony maksymalny poziom zabezpieczenia, z którego korzysta jedynie w przypadku, gdy stopy procentowe dostępne na rynku są wyższe. Spółka korzysta w ten sposób z bardziej korzystnych stóp procentowych, jeżeli są dostępne na rynku, a całkowity koszt ubezpieczenia (premia) jest znany w momencie zawarcia transakcji. Rozliczenie transakcji następuje przez wypłatę kwoty rozliczenia, która ustalana jest jako różnica między kursem wykonania opcji i określoną stopą referencyjną w danym okresie rozliczeniowym. Opcja procentowa Cap jest niezależna od kredytu bazowego – spółka może zakupić opcje procentową Cap celem ochrony zadłużenia zaciągniętego w innej instytucji finansowej.

Na analogicznej zasadzie spółka posiadająca aktywa finansowe może zabezpieczyć się przed spadkiem przyszłych stóp procentowych poprzez kupno opcji procentowej Floor.

Ryzyka

- Kupno opcji wiąże się z mniejszym ryzykiem niż sprzedaż opcji, ponieważ w przypadku korzystnej zmiany stopy procentowej można pozwolić wygasnąć opcji a maksymalna strata ogranicza się do zapłaconej premii.
- W przypadku wystawienia opcji powstaje znacznie większe ryzyko niż w przypadku kupna opcji. Poprzez wystawienie opcji wystawca akceptuje zobowiązanie prawne do zapłacenia różnicy między kursem wykonania opcji a stawką referencyjną, na żądanie nabywcy do wykonania opcji, niezależnie od wielkości odchylenia rynkowej stawki referencyjnej od kursu wykonania opcji.
- Opcje procentowe mogą być łączone w strategię o różnym profilu wypłaty. Prawa i obowiązki wynikające z nabycia strategii opcyjnej będą przedmiotem indywidualnej analizy każdorazowo przed zawarciem transakcji.

6. Obligacje i bony skarbowe

Obligacja - dłużny papier wartościowy, którego emitent jest dłużnikiem obligatariusza i w zależności od warunków emisji jest zobowiązany płacić odsetki (kupon) i/lub spłacić wartość nominalną w okresie zapadalności. Obligacja jest zobowiązaniem emitenta do spłaty pożyczonych pieniędzy z płatnością odsetek w określonych przedziałach czasowych.

Bon - krótkoterminowy papier wartościowy (najczęściej okres zapadalności do 1 roku), który zamiast płacić odsetki jak klasyczne obligacje, zapewnia zwrot obligatariuszowi poprzez dyskonto w momencie zakupu.

Obligacje różnią się od siebie w zależności od formy płatności odsetek (kuponu). Najpowszechniejsze rodzaje to:

- stałokuponowe - wypłacają jednakowy kupon w każdym okresie płatności kuponu,
- o zmiennym oprocentowaniu - wypłacają różne wartości kuponu w zależności od ustalonej referencyjnej stopy procentowej (np. LIBOR, WIBOR itd.),
- zerokuponowe - podobne do bonów ale z dłuższym okresem zapadalności.

Certyfikaty depozytowe i papiery komercyjne są uznawane za instrumenty rynku pieniężnego a nie obligacje bądź bony.

Cel

Obligacje i bony są głównie nabywane i sprzedawane przez banki i instytucje finansowe. Zazwyczaj obligacje i bony są uznawane za bezpieczniejsze od akcji czy surowców i są uznawane za inwestycje długoterminowe. Wielu inwestorów jest ograniczonych do kupowania wyłącznie obligacji i bonów (np. dedykowane obligacyjne fundusze inwestycyjne czy większa część aktywów funduszy emerytalnych).

Ryzyka

Przewidywanie zmian poziomów rentowności papierów wartościowych może być trudne z uwagi na szereg czynników wpływających na ich wahania tj. stopa procentowa banku centralnego, inflacje itd. Inwestorzy powinni mieć również świadomość występowania okresowych spadków płynności na rynku w sytuacji pogarszania się sytuacji rynkowej. Największe ryzyko dla obligatariuszy jest związane z ogłoszeniem niewypłacalności przez emitenta, który w związku z tym nie wypłaci odsetek w okresie płatności i/lub nie wykupi papierów wartościowych w terminie zapadalności.